



Arnout Jaspers: COP29: het jaarlijkse ‘Weg met Ons!’-feestje van de westerse jetset

Posted on 30 november 2024 by Arnout Jaspers

COP29, de 29ste jaarlijkse VN-klimaatconferentie, is net afgelopen. Die conferenties verlopen volgens een vast stramien: de hele tijd komen er berichten uit het conferentiecentrum dat de onderhandelingen muurvast zitten, dat partijen lijnrecht tegenover elkaar staan, dat de hele conferentie op een dramatische mislukking dreigt uit te lopen, en dan, op het allerlaatste moment, diep in de nacht, vlak voordat iedereen weer op het vliegtuig naar huis stapt, wordt er toch nog een akkoord bereikt. Een beetje klimaatconferentie eindigt met een Deus ex Machina.

Dit jaar ging het in Bakoe eigenlijk alleen maar over geld. Westerse landen hadden al in 2020 toegezegd om 100 miljard dollar per jaar in een Klimaat Financieringsfonds te stoppen, en volgens dit akkoord wordt dat vanaf 2035 verdriedubbeld naar 300 miljard dollar per jaar (bij de huidige koers 285 miljard euro). Met geld uit dit Klimaatfonds zouden landen die dit niet zelf kunnen betalen, hun CO2-emissies omlaag moeten brengen en zich aanpassen aan

klimaatverandering. Vorig jaar, tijdens COP28 in Dubai, hing dit al boven de markt, dus [de uitkomst is geen verrassing](#).

Nooit een woord van dank

EU-commissaris voor Klimaat Wopke Hoekstra mocht in het Europees parlement het blijde nieuws over hun *deal* komen brengen. Zo noemde hij dat, een deal, maar het is helemaal geen deal. Een deal veronderstelt een vorm van gelijk oversteken: de ene partij betaalt, de andere partij levert een tegenprestatie. Maar de tegenprestatie bestaat in dit geval alleen uit het door 'ontwikkelingslanden' in ontvangst nemen van het geld, met beledigingen en verwijten voor de donorlanden als bonus. Die 'ontwikkelingslanden' hadden namelijk 1300 miljard dollar per jaar geëist en vonden dit resultaat een schande.

De westerse politici, diplomaten, actievoerders en lobbyisten die met tienduizenden af en aan vliegen naar zulke conferenties, zijn er al helemaal aan gewend dat er nooit een woord van dankbaarheid komt van de 'ontwikkelingslanden' voor de ettelijke miljarden aan klimaatsteun. Voor de afgevaardigden van de ontvangende landen is het nooit genoeg, en dat zullen ze die westerse post-koloniale uitbuiters laten weten ook, in vlammende toespraken op het internationale podium. Weerwoord daartegen komt er nooit. De westerse jetsset staat op zulke conferenties permanent in de 'Weg met Ons!'-modus. De deal waar Hoekstra namens de EU een groot deel van de *credits* voor nam, is in feite een compromis tussen de morele chantage door 'ontwikkelingslanden' en het bedrag waar Hoekstra en andere westerse onderhandelaars mee denken weg te komen bij het uitdelen van andermans geld.

Dat rijke landen arme landen helpen bij het oplossen van hun problemen is niet per se onterecht; dat is ook de ratio achter ontwikkelingshulp. Maar kijk nu even hoe dat bij de VN gaat wat betreft dat Klimaatfonds: er zijn 'ontwikkelde' landen, de zogeheten Annex 1 groep. Welke landen zitten in Annex 1? Dat is het bekende rijtje VS, Canada, de EU, Groot-Brittannië, Australië, Nieuw-Zeeland en Japan, slechts 23 landen in totaal.

Alle overige landen zijn non-Annex 1, dus 'ontwikkelingsland'. Annex 1 landen moeten dat Klimaatfonds vullen, alle andere landen mogen daar geld uit halen.

Wrijf uw ogen nog even uit: obsceen rijke oliestaten als Saoedië-Arabië en de

enthousiaste Hamas-sponsor Qatar zijn volgens de VN ontwikkelingslanden, en hoeven daarom niet bij te dragen aan het Klimaatfonds. Maar bij de VN kan het altijd nóg absurder: zulke landen gelden als uitzonderlijk 'kwetsbaar' voor de maatregelen tegen klimaatverandering die er aan gaan komen – namelijk het uitfaseren van fossiele brandstoffen – en die hebben daarom recht op speciale privileges.

Ontwikkelingslanden India en China

Ook India is volgens de VN een ontwikkelingsland dat geen bijdrage aan het Fonds hoeft te leveren. Op de conferentie ontstak de afgevaardigde van India in heilige verontwaardiging voor de bühne over die fooi van 300 miljard dollar per jaar die de westerse landen bereid waren te betalen. India heeft een CO2-uitstoot die net zo groot is als die van de hele EU, en die zal naar verwachting nog verdubbelen in de komende decennia. Ze geven per jaar 75 miljard dollar uit aan defensie, ook voor het in stand houden van hun kernwapenarsenaal. Hoeveel miljard per jaar zouden ze van plan zijn te gaan claimen uit dat Klimaatfonds?

En dan is er nog China. Kernmacht met veroveringsambities wat betreft Taiwan en de Zuid-Chinese zee. Grootste economie ter wereld, verreweg de grootste uitstoter ter wereld – bijna vijf keer zoveel als de EU. Defensiebudget voor dit jaar: 230 miljard dollar. Ontwikkelingsland volgens de VN, waarop China zich beroept om niet mee te betalen. Hoeveel kerncentrales en hogesnelheidslijnen is China van plan om met geld uit dat Klimaatfonds aan te leggen? Dat remt immers de onstuimige groei van hun uitstoot af?

Eerlijk is eerlijk, Hoekstra heeft op de conferentie nog wel wat gemord over deze merkwaardige lastenverdeling. En met succes: China en andere landen die bulken van het geld zijn 'uitgenodigd' om een vrijwillige bijdrage aan dat Klimaatfonds te doen. Tot toezeggingen heeft dat niet geleid.

De tweedeling van de wereld in Annex 1 en de rest kun je uit allerlei invalshoeken bekijken. Annex 1 stoot nu een kwart van alle CO2 uit, en hun uitstoot daalt gestaag, dankzij hun eigen, peperdure klimaatbeleid. Niettemin moeten zij de komende decennia biljoenen dollars en euro's gaan overmaken aan non-Annex 1, die nu driekwart van de CO2 uitstoot en wier uitstoot stijgt.

Gigantische aflaat voor de Witte Schuld

Annex 1, dat zijn ook de landen die je in alle ranglijstjes over democratie, mensenrechten, rechtvaardigheid en welzijn bovenaan ziet staan. Juist omdat het in wezen van die keurige landen zijn, laten alleen die zich chanteren om een aanzienlijk deel van hun welvaart over te hevelen naar landen waar corruptie, nepotisme, inefficiëntie, dictatuur en politieke instabiliteit hoogtij vieren.

En tenslotte, afgezien van buitenbeentje Japan, is Annex 1 de blanke, westerse wereld, en is non-Annex 1 de wereld met een kleurtje. Voor het grote merendeel komt dat Klimaatfonds neer op blanken die een gigantische aflaat betalen voor de Witte Schuld die ze zich hebben laten aanpraten.

Wetenschapsjournalist [Arnout Jaspers](#) is auteur van *De Stikstoffuik (2023)* en *De Klimaatoptimist (2024)*, over energietransitie in Nederland. De boeken zijn [HIER](#) en [HIER](#) te bestellen. Informatie voor media en boekhandel: info@blauwburgwal.nl.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, **ook in het nieuwe jaar 2025**? Kijk [HIER](#). Hartelijk dank!